

**Azərbaycan Respublikası
Dövlət Gömrük Komitəsi**

Azərbaycan Respublikası Xarici Ticarətinin Gömrük Statistikası

**Hesabat dövrü:
01.01.2021 – 31.12.2021**

(Məlumatlar hesabat dövründən sonrakı ayın 15-dək olan dövr ərzində hazırlanmışdır)

1) Xarici ticarətin gömrük statistikasının əsas göstəriciləri

Göstəricilər	Milyon ABŞ dolları ilə	Min ABŞ dolları ilə	İxrac və idxalın xüsusi çəkisi, faizlə
Xarici ticarət dövriyyəsi	33 912.46	33 912 457.80	100.00
o cümlədən:			
İxrac	22 206.67	22 206 671.12	65.48
İdxal	11 705.79	11 705 786.68	34.52
Xarici ticarət saldosu	10 500.88	10 500 884.44	-

2) Büdcə daxilolmaları haqqında məlumat

Gömrük ödənişləri	Məbləğ (min AZN)
Gömrük rüsumları üzrə	1 205 507.80
ƏDV üzrə	2 930 723.00
Aksizlər üzrə	163 115.60
Yol vergisi üzrə	43 622.70
Cəmi	4 342 969.10

3) Xarici ticarət iştirakçıları haqqında məlumat

Göstəricilər	Miqdarı (ədəd)
Xarici ölkələrin sayı	188
Xarici ticarət iştirakçılarının sayı <i>o cümlədən:</i>	65 147
- Fiziki şəxslər üzrə	56 277
- Hüquqi şəxslər üzrə <i>o cümlədən:</i>	8 870
- dövlət sektoru	266
- özəl sektor	8 604

4) Ticarət əməliyyatlarının həcmi – 33 912 457.80 min ABŞ dolları

o cümlədən:

4.1. İdxal əməliyyatları üzrə 11 705 786.68 min ABŞ dolları

İdxal olunan malların çeşidlərinin sayı – 7 440 ədəd

Göstəricilər	Məbləğ (min ABŞ dolları)	İdxalda xüsusi çəkisi (faiz)	Əlavələr
Sektorlar üzrə			
Dövlət sektoru	1 188 938.88	10.16	
Özəl sektor	9 123 479.57	77.94	
Fiziki şəxslər	1 393 368.23	11.90	
Ölkə qrupları üzrə			
MDB ölkələri	2 926 570.15	25.00	Əlavə 5
Aİ ölkələri	2 136 669.11	18.25	
Digər ölkələr	6 642 547.42	56.75	
İdxal əməliyyatlarının həcmnin:			Əlavə 1
- yüksək həddi	1 295 053.48 (dekabr)	-	
- aşağı həddi	790 328.95 (yanvar)	-	
- orta aylıq artım (+, -)	45 884.05	-	
Humanitar yük, təmənnasız kömək və texniki yardım	37 885.84	0.32	

4.2. İxrac əməliyyatları üzrə - 22 206 671.12* min ABŞ dolları

İxrac olunan malların çeşidlərinin sayı - 3 386 ədəd

Göstəricilər	Məbləğ <i>(min ABŞ dolları)</i>	İxracda xüsusi çəkisi <i>(faiz)</i>	Əlavələr
Sektorlar üzrə			
Dövlət sektoru	11 194 262.34	50.41	
Özəl sektor	10 867 392.41	48.94	
Fiziki şəxslər	145 016.37	0.65	
Ölkə qrupları üzrə			
MDB ölkələri	1 791 071.50	8.07	Əlavə 5
Aİ ölkələri	13 064 422.76	58.83	
Digər ölkələr	7 351 176.86	33.10	
İxrac əməliyyatlarının həcmi:			Əlavə 1
- yüksək həddi	2 951 656.63 (noyabr)	-	
- aşağı həddi	1 062 896.11 (may)	-	
- orta aylıq artım (+, -)	71 202.72	-	
Qeyri-neft sektoru (2709-2715 mal mövqeləri istisna olmaqla) üzrə ixracın həcmi	2 713 393.96	12.22	
Humanitar yük, təmənnasız kömək və texniki yardım	2 043.46	0.01	

* - hesabat dövründə gömrük orqanlarında rəsmiləşdirilməsi başa çatdırılmış ixrac olunan xam neft və təbii qazın dəyərinə dair məlumatlar nəzərə alınmışdır

4.3. Avtomobillərin idxalı haqqında məlumat

XİF MN uzrə malın kodu	Malın adı	Miqdarı (ədəd)	Statistik dəyəri (min ABŞ dolları)
	Cəmi idxal olunmuşdur <i>o cümlədən:</i>	91 194	935 225.33
8702	Sürücü daxil olmaqla 10 nəfər və ya daha çox adam daşımaq üçün nəzərdə tutulmuş mühərrikli nəqliyyat vasitələri	266	41 226.25
8703	Əsasən adam daşımaq üçün nəzərdə tutulmuş minik avtomobilləri və digər mühərrikli nəqliyyat vasitələri	85 191	780 521.81
	ondan:		
870340, 870350, 870360, 870370	daxili yanma mühərriklə yanaşı elektrik mühərriklə də hərəkətə gətirilən nəqliyyat vasitələri	12 936	76 591.79
870380	yalnız elektrik mühərriklə hərəkətə gətirilən nəqliyyat vasitələri	160	3 463.19
8704	Yük daşımaq üçün mühərrikli nəqliyyat vasitələri	5 552	90 479.33
8705	Xüsusi təyinatlı mühərrikli nəqliyyat vasitələri	185	22 997.94

5) Sövdələşmə xarakterləri üzrə malların keçirilməsi

Sövdələşmə xarakterinin kodu və adı	İxrac		İdxal	
	dəyəri (min ABŞ doll.)	ixraca nisbətən %-lə	dəyəri (min ABŞ doll.)	idxala nisbətən %-lə
01 – Milli valyuta ilə hesablaşma	44 367.74	0.20	55 810.91	0.48
Sərbəst dönərli valyuta (SDV) ilə hesablaşmalar, o cümlədən:	12 323 619.54	55.50	9 817 153.52	83.87
21 – SDV ilə hesablaşma (dövlət krediti və dövlət kreditinin ödənişindən başqa) üzrə malların keçirilməsi	12 323 619.54	55.50	9 815 917.76	83.86
23 – Dövlət krediti üzrə malların keçirilməsi	0.00	0.00	1 234.46	0.01
26 – Dövlət kreditinin ödənilməsi hesabına malların keçirilməsi	0.00	0.00	1.30	0.00
Klirinq üzrə hesablaşmalar	0.00	0.00	115.92	0.00
31 – Klirinq valyutası hesablaşmaları ilə malların keçirilməsi (dövlət krediti və dövlət kreditinin ödənilməsindən başqa)	0.00	0.00	32.07	0.00
36 – Dövlət kreditinin ödənişi hesabına malların keçirilməsi	0.00	0.00	83.85	0.00
Qapalı valyuta ilə hesablaşmalar, o cümlədən:	21 868.10	0.10	862 394.08	7.36
41 – Qapalı valyuta ilə hesablaşma (dövlət krediti və dövlət kreditinin ödənişindən başqa)	21 868.10	0.10	861 855.74	7.36
43 – Dövlət krediti üzrə malların keçirilməsi	0.00	0.00	538.34	0.00
Müəssisə və obyektlərin tikintisi haqqında saziş-öhdəlik hesabına malların keçirilməsi	0.00	0.00	51.36	0.00
72 – MDB ölkələri öhdəliyi hesabına malların keçirilməsi	0.00	0.00	24.67	0.00
78 – Kompensasiyalı öhdəliklər hesabına SDV ilə hesablaşmalar əsasında malların keçirilməsi	0.00	0.00	26.69	0.00
80 – Digərləri	9 816 815.74	44.20	970 260.89	8.29
Cəmi	22 206 671.12	100.00	11 705 786.68	100.00

6) Daşınan yüklər haqqında məlumat

İstiqamət və nəqliyyatın növü	Miqdarı (ton)	Əlavələr
- İxrac <i>o cümlədən:</i>	47 595 007.26	Əlavə 6
dəniz nəqliyyatı	295 251.54	
dəmir yolu nəqliyyatı	3 202 634.72	
avtomobil nəqliyyatı	1 850 100.79	
hava nəqliyyatı	73 441.90	
poçt göndərişi	13.72	
stasionar nəqliyyat vasitələri	42 172 515.88	
özü hərəkət edən vasitələr	1 048.71	
- İdxal <i>o cümlədən:</i>	7 685 151.99	
dəniz nəqliyyatı	497 913.96	
dəmir yolu nəqliyyatı	3 881 173.65	
avtomobil nəqliyyatı	2 888 476.50	
hava nəqliyyatı	9 016.21	
poçt göndərişi	308.11	
stasionar nəqliyyat vasitələri	382 393.86	
özü hərəkət edən vasitələr	25 869.70	
Cəmi	55 280 159.25	

7) Gömrük hüquqpozmalarına qarşı mübarizə haqqında məlumat

7.1. Aşkar edilmiş cinayət xarakterli faktlar – 418

o cümlədən:

Qaçqınçılıq faktı	100
Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və ya onların prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsi ilə əlaqədar faktlar	55
narkotik vasitələrin miqdarı (qram)	2 849 218.748
psixotrop maddələrin miqdarı (qram)	194 288.0631
prekursorların miqdarı (qram)	15.2
Gömrük ödənişlərinin ödənilməsindən yayınma	26
Aksiz markası ilə markalanmalı olan malları belə marka olmadan idxal etmə	20
Digər cinayət xarakterli faktlar	288
Bu əməlləri törədən şəxslərin sayı	427

7.2. Aşkar edilmiş inzibati xəta faktları – 16 726

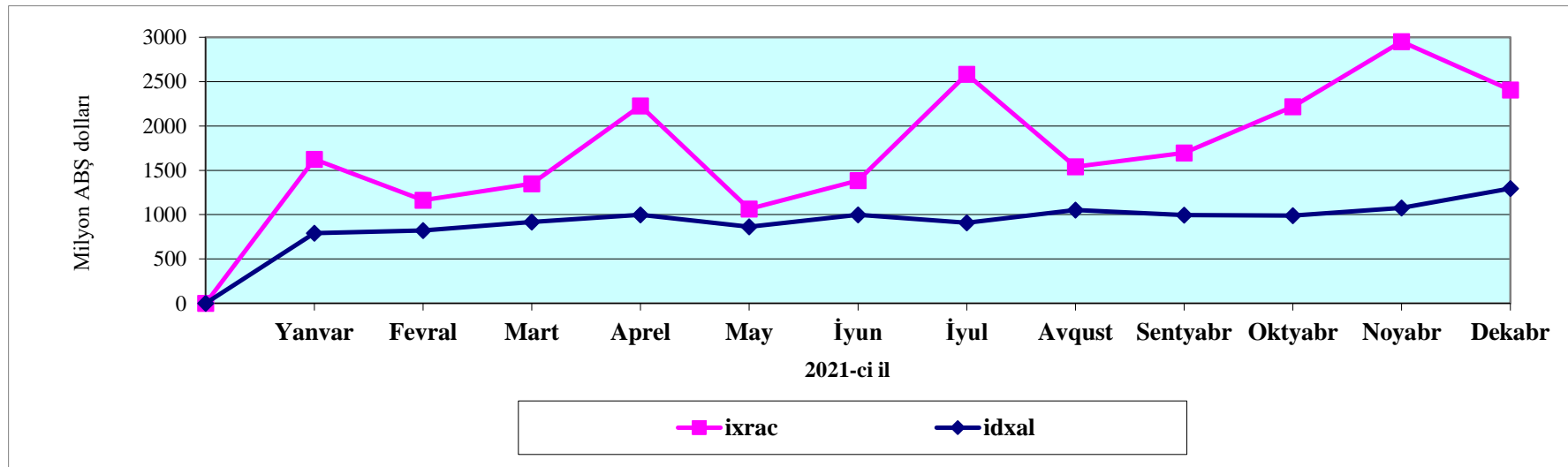
o cümlədən:

Kənar keçirmə	0
Gizli keçirmə	278
Bəyan etməmə	322
Malların, nəqliyyat vasitələrinin və onlara aid sənədlərin çatdırılmaması	13 391
Geri aparmama (gətirməmə)	212
Gömrük ödənişlərindən yayınma	290
Aksiz markasız idxal	1
Digər xətalər	2 312

İxrac və idxal əməliyyatlarının dinamikası

(min ABŞ dolları)

	Yanvar	Fevral	Mart	Aprel	May	İyun	İyul	Avqust	Sentyabr	Oktyabr	Noyabr	Dekabr	Cəmi
İxrac	1 623 974.17	1 163 974.26	1 350 002.53	2 226 238.32	1 062 896.11	1 383 868.35	2 582 196.24	1 541 768.52	1 694 862.02	2 218 029.90	2 951 656.63	2 407 204.07	22 206 671.12
İdxal	790 328.95	822 455.79	918 477.59	998 675.94	862 491.72	996 856.86	907 195.10	1 051 654.71	995 667.56	990 752.25	1 076 176.72	1 295 053.48	11 705 786.68
Saldo	833 645.21	341 518.47	431 524.93	1 227 562.38	200 404.39	387 011.49	1 675 001.13	490 113.80	699 194.47	1 227 277.65	1 875 479.91	1 112 150.59	10 500 884.43
Dövriyyə	2 414 303.12	1 986 430.06	2 268 480.12	3 224 914.26	1 925 387.84	2 380 725.21	3 489 391.34	2 593 423.23	2 690 529.58	3 208 782.15	4 027 833.34	3 702 257.55	33 912 457.80
İxracın aylıq artımı	-	-459 999.90	186 028.26	876 235.79	-1 163 342.21	320 972.24	1 198 327.89	-1 040 427.72	153 093.51	523 167.88	733 626.73	-544 452.56	-
İdxalın aylıq artımı	-	32 126.84	96 021.80	80 198.34	-136 184.21	134 365.14	-89 661.76	144 459.61	-55 987.16	-4 915.30	85 424.46	218 876.76	-

Mal qrupları üzrə ixrac və idxal

Mal qrupunun kodu	Mal qrupunun adı	İxrac		İdxal	
		Min ABŞ dolları ilə	Ümumi ixrac nisbətən %-lə	Min ABŞ dolları ilə	Ümumi idxala nisbətən %-lə
A	B	1	2	3	4
	Cəmi	22 206 671.12	100.00	11 705 786.68	100.00
01	Diri heyvanlar	367.66	0.00	56 807.53	0.49
02	Ət və qida üçün yararlı ət əlavələri	696.10	0.00	70 560.43	0.60
03	Balıqlar və xərçəngkimilər, mollyusklar və digər su onurğasızları	1 392.58	0.01	27 058.64	0.23
04	Süd məhsulları; quş yumurtası; təbii bal, başqa yerdə adı çəkilməyən və təsnif olunmayan heyvan mənşəli ərzaq məhsulları	9 350.24	0.04	157 422.08	1.34
05	Başqa yerdə adı çəkilməyən və ya təsnif olunmayan heyvan mənşəli məhsullar	4 317.98	0.02	1 927.10	0.02
06	Canlı ağaclar və digər bitkilər; bitkilərin kökləri, soğanaqları və digər analogi hissələri; kəsilmiş çiçəklər və dekorativ bitkilər	336.75	0.00	26 248.35	0.22
07	Tərəvəz və bəzi yeməli meyvə-köklülər və kök yumruları	220 240.60	0.99	87 754.74	0.75
08	Yeməli meyvələr və qoz-fındıq; sitrus meyvələrinin qabıqları və ya qovun qabıqcıqları	410 127.22	1.85	135 641.40	1.16
09	Qəhvə, çay, mate və ya paraqvay çayı və ədviyyatlar	8 804.26	0.04	71 423.04	0.61
10	Dənli bitkilər	9 842.05	0.04	388 606.72	3.32
11	Unüyütmə-yarma sənayesi məhsulları; səməni; nişastalar; inulin; buğda kleykovinası	339.76	0.00	16 956.64	0.14
12	Yağlı toxum və bar; digər toxumlar, bar və taxıl; dərman bitkiləri və texniki məqsədlər üçün bitkilər; saman və yem	7 263.12	0.03	60 473.04	0.52
13	Təmizlənməmiş təbii şellak; kitrələr, qatranlar və digər bitki şirələri və ekstraktları	941.69	0.00	928.14	0.01
14	Toxuma (hörgü) məmulatlarının hazırlanması üçün bitki mənşəli materiallar; başqa yerdə adı çəkilməyən və ya təsnif olunmayan digər bitki mənşəli məhsullar	741.71	0.00	768.39	0.01
15	Heyvan və ya bitki mənşəli piylər və yağlar və onların parçalanması nəticəsində alınan məhsullar; hazır yeyinti piyləri; heyvan və ya bitki mənşəli mumlar	32 230.20	0.15	221 847.83	1.90
16	Ətdən, balıqdan və ya xərçəngkimilərdən, mollyusklardan və ya digər su onurğasızlarından alınan hazır məhsullar	424.26	0.00	40 722.43	0.35
17	Şəkər və şəkərdən hazırlanan qənnadı məmulatları	33 029.46	0.15	196 783.43	1.68

A	B	1	2	3	4
18	Kakao və ondan hazırlanan məhsullar	5 730.01	0.03	90 911.11	0.78
19	Taxıldan, undan, nişastadan və ya süddən alınan hazır məhsullar; un qənnadı məmulatları	3 159.45	0.01	124 233.95	1.06
20	Tərəvəzlərin, meyvələrin, qoz-fındığın və ya bitkilərin digər hissələrinin emal məhsulları	25 030.72	0.11	46 957.61	0.40
21	Müxtəlif ərzaq məhsulları	2 576.70	0.01	132 107.92	1.13
22	Alkoqollu və alkoqolsuz içkilər və sirkə	14 629.32	0.07	77 421.09	0.66
23	Yeyinti sənayesinin qalıqları və tullantıları; heyvanlar üçün hazır yemlər	8 557.52	0.04	90 386.99	0.77
24	Tütün və tütünün sənaye əvəzediciləri	16 097.16	0.07	90 909.21	0.78
25	Duz; kükürd; torpaq və daş; suvaq materialları, əhəng və sement	38 553.05	0.17	30 887.71	0.26
26	Filizlər, şlaklar və kül	25 285.39	0.11	551.88	0.00
27	Mineral yanacaq, neft və onların qovulma məhsulları; bitum tərkibli maddələr; mineral mumlar	19 631 204.37	88.40	333 993.71	2.85
28	Qeyri-üzvi kimya məhsulları; qiymətli metalların, nadir torpaq metallarının, radioaktiv elementlərin və ya izotopların qeyri-üzvi və ya üzvi birləşmələri	5 869.54	0.03	127 002.41	1.08
29	Üzvi kimyəvi birləşmələr	99 756.49	0.45	40 209.04	0.34
30	Əczaçılıq məhsulları	4 096.09	0.02	528 566.59	4.52
31	Gübrələr	121 289.05	0.55	45 754.37	0.39
32	Aşıləyıcı və boyayıcı ekstraktlar, tanninlər və onların törəmələri; boyaqlar, piqmentlər və digər boyayıcı maddələr; boyalar və laklar; zamazkalar və digər mastikalar; tipografıya boyaqları, mürəkkəblər, tuş	4 322.62	0.02	65 843.22	0.56
33	Efir yağları və rezinoidlər; ətriyyat, kosmetik və tualet vasitələri	2 602.31	0.01	165 697.59	1.42
34	Sabun, səthi-aktiv üzvi maddələr, yuyucu vasitələr, sürtkü materialları, süni və hazır mumlar, təmizləmə və cilalama üçün tərkiblər, şamlar və analogi məmulatlar, yapma üçün pasta, plastilin, «diş müalicəsi mumu»	432.85	0.00	117 553.89	1.00
35	Zülal tərkibli maddələr; modifikasiya olunmuş nişastalar; yapışqanlar; fermentlər	30.41	0.00	16 789.79	0.14
36	Partlayıcı maddələr; pirotexnika məmulatları; kibritlər; pirofor ərintilər; bəzi yanar maddələr	0.00	0.00	10 204.51	0.09
37	Foto və kino malları	0.00	0.00	3 006.78	0.03
38	Digər kimyəvi məhsullar	7 033.80	0.03	189 470.52	1.62
39	Plastmassa və onlardan hazırlanan məmulatlar	442 187.97	1.99	387 950.54	3.31
40	Kauçuk, rezin və onlardan hazırlanan məmulatlar	563.17	0.00	149 444.90	1.28
41	Emal olunmamış gön (təbii xəzdən başqa) və aşılənmiş dəri	12 089.99	0.05	552.17	0.00
42	Dəri məmulatları; sərraclıq-yəhər məmulatları və qoşqu ləvazimatları; yol ləvazimatları, qadın çantaları və analogi mallar; heyvanların bağırsaqlarından hazırlanan məmulatlar (barama fibroinindən olan liflər istisna olmaqla)	137.91	0.00	21 242.85	0.18
43	Təbii və süni xəz; ondan hazırlanan məmulatlar	0.06	0.00	810.34	0.01
44	Oduncaq və ondan hazırlanan məmulatlar; ağac kömürü	1 055.82	0.00	324 152.30	2.77
45	Mantar və ondan hazırlanan məmulatlar	0.00	0.00	570.66	0.00

A	B	1	2	3	4
46	Küləşdən, alfadan və digər materiallardan hörmə üçün hazırlanan məmulatlar; səbət məmulatları və hörülmüş məmulatlar	0.04	0.00	294.95	0.00
47	Oduncaqdan və ya digər lifli sellüloz materiallardan hazırlanan kütlə; regenerasiya edilən kağız və karton (makulatura və tullantılar)	51.47	0.00	162.56	0.00
48	Kağız və karton; kağız kütlədən, kağızdan və ya kartondan hazırlanan məmulatlar	2 554.48	0.01	198 283.10	1.69
49	Çap kitablar, qəzetlər, reproduksiyalar və poliqrafiya sənayesinin digər məmulatları; əlyazmalar, makinada yazılan mətnlər və planlar	2 273.03	0.01	13 682.07	0.12
50	İpək	4 213.07	0.02	34.78	0.00
51	Yun, zərif və ya qaba heyvan tükü; at tükündən iplik və parça	0.00	0.00	698.68	0.01
52	Pambıq	273 002.79	1.23	5 561.82	0.05
53	Digər bitki mənşəli toxuculuq lifləri; kağız iplik və kağız iplikdən parçalar	50.40	0.00	3 529.25	0.03
54	Kimyəvi saplar, kimyəvi toxuculuq materiallarından olan yastı və analoji saplar	1 353.35	0.01	42 982.44	0.37
55	Kimyəvi liflər	125.06	0.00	14 481.73	0.12
56	Pambıq (vata), keçə və ya fetr və toxunmamış materiallar; xüsusi iplik; ciyə (viş), kəndir, kanat və trosar və onlardan məmulatlar	416.56	0.00	47 858.54	0.41
57	Xalçalar və digər toxunma döşəmə örtükləri	390.33	0.00	21 282.41	0.18
58	Xüsusi parçalar; taftinqli (baftalı) toxuculuq materialları; krujevalar; qobelenlər; bəzək materialları; tikmələr	97.31	0.00	8 193.38	0.07
59	Həpədurulmuş, üzüklü, təkrarlanmış toxuculuq materialları; texniki təyinatlı toxuculuq məmulatları	31.83	0.00	8 409.22	0.07
60	Maşınla və əllə toxunma trikotaj parçalar	0.01	0.00	32 610.19	0.28
61	Maşınla və ya əllə toxunmuş trikotaj geyim əşyaları və geyim ləvazimatları	452.18	0.00	164 459.50	1.40
62	Paltar və geyim ləvazimatları, maşınla və ya əllə toxunmuş trikotajdan başqa	968.75	0.00	97 439.84	0.83
63	Digər hazır toxuculuq məmulatları; dəstlər; işlənmiş geyimlər və toxuculuq məmulatları; cır-cındır	21 913.70	0.10	49 062.25	0.42
64	Ayaqqabılar, getrlər və analoji məmulatlar; onların hissələri	408.76	0.00	80 577.25	0.69
65	Baş geyimləri və onların hissələri	9.99	0.00	4 607.54	0.04
66	Çətirlər, gündən qoruyucu çətirlər, çəliklər, çəlik-oturacaqlar, qırmanc, minik atları üçün qamçılar və onların hissələri	0.08	0.00	882.18	0.01
67	Emal edilmiş lələk və pərgü və onlardan hazırlanmış məmulatlar; süni çiçəklər; insan saçından məmulatlar	4.11	0.00	1 624.38	0.01
68	Daş, gips, sement, asbest, slyuda və analoji materialdan məmulatlar	1 106.32	0.00	62 858.16	0.54
69	Keramika məmulatları	175.57	0.00	110 444.71	0.94
70	Şüşə və ondan hazırlanan məmulatlar	13 276.89	0.06	78 100.42	0.67
71	Təbii və ya yetişdirilmiş mirvari, qiymətli və ya azqiymətli daşlar, qiymətli metallar, üzərinə qiymətli metal çəkilmiş metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar; bijuteriya; sikkələr	205 620.60	0.93	121 541.42	1.04
72	Qara metallar	88 792.91	0.40	344 060.71	2.94

A	B	1	2	3	4
73	Qara metallardan məmulatlar	27 443.38	0.12	523 869.53	4.48
74	Mis və ondan hazırlanan məmulatlar	54 476.01	0.25	23 529.80	0.20
75	Nikel və ondan hazırlanan məmulatlar	3.61	0.00	2 506.37	0.02
76	Alüminium və ondan hazırlanan məmulatlar	188 529.24	0.85	114 100.18	0.97
78	Qurğuşun və ondan hazırlanan məmulatlar	12 323.24	0.06	403.56	0.00
79	Sink və ondan hazırlanan məmulatlar	1 085.31	0.00	1 608.71	0.01
80	Qalay və ondan hazırlanan məmulatlar	0.00	0.00	11.02	0.00
81	Digər qiymətsiz metallar; metal keramikası; onlardan hazırlanan məmulatlar	6.89	0.00	1 090.83	0.01
82	Qiymətsiz metallardan alətlər, qurğular, bıçaq məmulatları, qaşıqlar və çəngəllər; onların qiymətsiz metallardan olan hissələri	2 743.65	0.01	42 346.46	0.36
83	Qiymətsiz metallardan hazırlanan digər məmulatlar	92.08	0.00	61 591.07	0.53
84	Nüvə reaktorları, qazanlar, avadanlıq və mexaniki qurğular; onların hissələri	36 786.31	0.17	1 763 638.30	15.07
85	Elektrik maşınları və avadanlıqları, onların hissələri; səsyazma və səsəndirmə aparaturası, televiziya təsvirlərinin və səsərinin yazılması və canlandırılması üçün aparatura, onların hissələri və ləvazimatları	18 749.36	0.08	985 465.94	8.42
86	Dəmiryol lokomotivləri və ya mühərrikli tramvay vaqonları, dəmiryol nəqliyyat vasitələri və onların hissələri; dəmiryol və ya tramvay xətləri üçün yol avadanlıqları və qurğuları, onların hissələri; mexaniki siqnal avadanlıqları	2 977.96	0.01	53 708.04	0.46
87	Yerüstü nəqliyyat vasitələri, dəmiryolu və tramvay nəqliyyat vasitələrindən başqa, və onların hissələri və ləvazimatları	4 780.76	0.02	1 165 116.62	9.95
89	Gəmilər, qayıqlar və üzən konstruksiyalar	162.10	0.00	74 150.91	0.63
90	Optik, fotoqrafik, kinematoqrafiya, ölçü, nəzarət, ən dəqiq, tibbi və ya cərrahiyyə alətləri və aparatları; onların hissələri və ləvazimatları	15 649.91	0.07	223 741.73	1.91
91	Bütün növ saatlar və onların hissələri	150.19	0.00	18 197.50	0.16
92	Musiqi alətləri; onların hissələri və ləvazimatları	39.10	0.00	1 588.37	0.01
94	Mebel; yataq ləvazimatları, döşəklər, döşək əsasları, divan yastıqları və analoji doldurulma mebel ləvazimatları; lampalar və işıqlandırıcı avadanlıqlar; işıq tablo və lövhələri, analoji məmulatlar; yığma tikinti konstruksiyaları	5 458.62	0.02	197 579.92	1.69
95	Oyuncaqlar, oyunlar və idman inventarı; onların hissələri və ləvazimatları	158.17	0.00	39 758.13	0.34
96	Müxtəlif hazır məmulatlar	458.24	0.00	70 021.06	0.60
97	İncəsənət əsərləri, kolleksiya əşyaları və antikvariat	209.86	0.00	219.40	0.00

Əlavə 3

İxracda əsas mallar

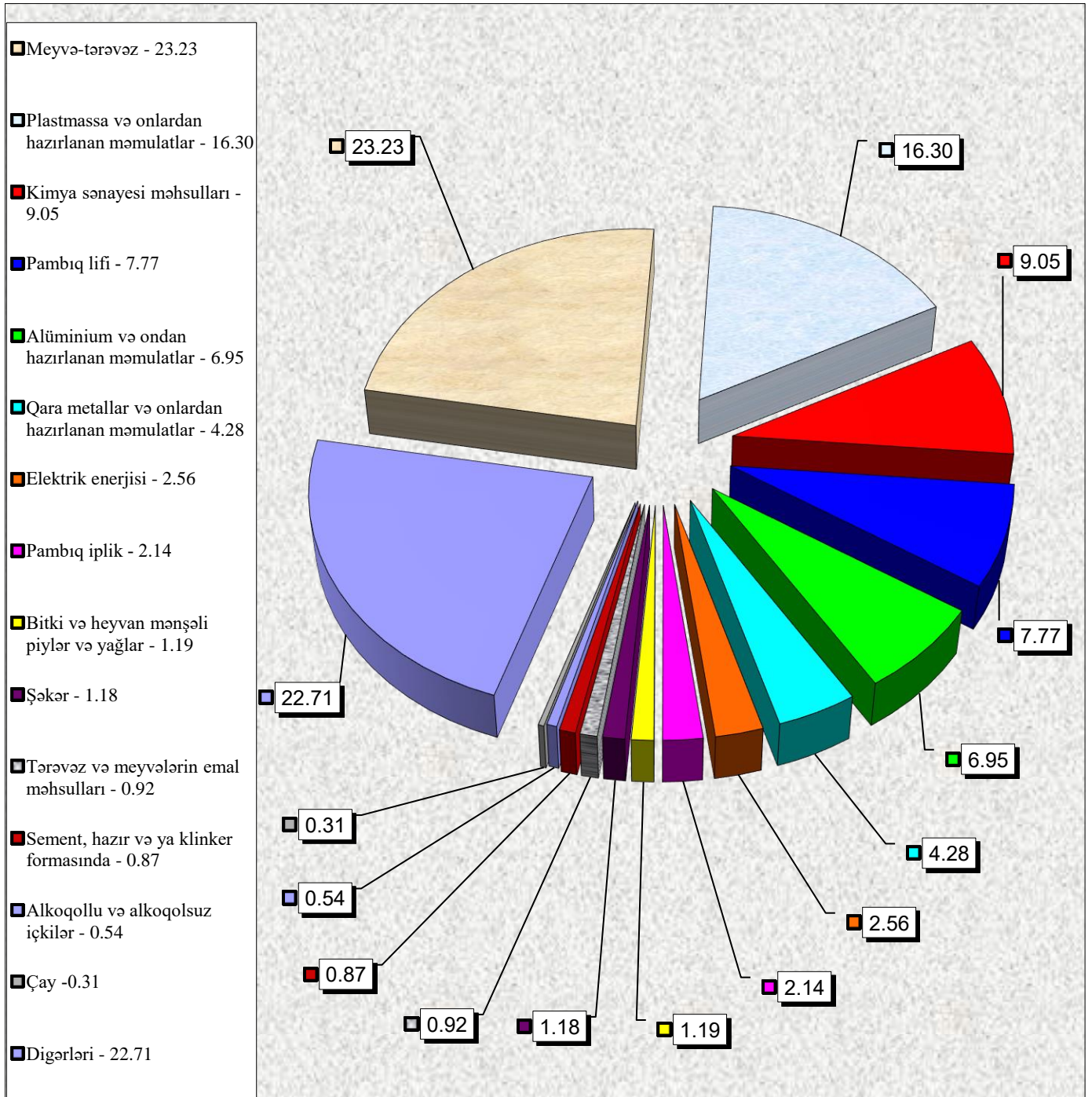
(min ABŞ dolları)

№	XİF MN üzrə malın kodu	Malın adı	2021-ci il		2021-ci ilin ixracına nisbətən, %-lə	2021-ci ilin qeyri-neft sektoru üzrə ixracına nisbətən, %-lə
			Miqdar	Statistik dəyər		
		İxrac - cəmi	-	22 206 671.12	100.00	-
I.	2709-2715	Neft-qaz sektoruna daxil olan mallar üzrə	-	19 493 277.15	87.78	-
	270900	Bitumlu süxurlardan alınmış xam neft və xam neft məhsulları, ton	27 116 060.62	13 218 936.05	59.53	-
	2710	Xam məhsullardan başqa, bitumlu süxurlardan alınmış neft və neft məhsulları; tərkibində neft və ya neft məhsullarının miqdarı 70 kütlə % və ya daha çox olan məhsullar, ton	1 341 851.30	649 567.45	2.93	-
	271121	Təbii qaz, qaz halında, min kub metr	20 046 650.21	5 534 398.34	24.92	-
	27131	Neft koksu, ton	280 876.30	25 356.95	0.11	-
	271320	Neft bitumu, ton	187 527.46	42 257.26	0.19	-
		Digərləri		22 761.10	0.10	-
II.		Neft-qaz sektoruna daxil olmayan mallar üzrə		2 713 393.96	12.22	100.00
	07-08	Meyvə-tərəvəz, ton	641 603.91	630 367.81	2.84	23.23
		ondan:				
	0701	Kartof, ton	92 343.50	40 077.74	0.18	1.48
	0702	Tomat, ton	145 216.59	160 228.84	0.72	5.91
	0802 2	Məşə fındığı, ton	19 459.00	111 787.57	0.50	4.12
	0808 10	Alma, ton	66 848.80	37 364.36	0.17	1.38
	0810 70	Xurma, ton	174 158.19	125 895.03	0.57	4.64
	0810907501	Nar, ton	21 716.94	29 253.67	0.13	1.08

№	XİF MN üzrə malın kodu	Malın adı	2021-ci il		2021-ci ilin ixracına nisbətən, %-lə	2021-ci ilin qeyri-neft sektoru üzrə ixracına nisbətən, %-lə
			Miqdar	Statistik dəyər		
	0902	Çay, ton	1 115.65	8 491.73	0.04	0.31
	15	Bitki və heyvan mənşəli piylər və yağlar, ton	22 835.47	32 230.20	0.15	1.19
	1701	Şəkər, ton	59 133.60	32 093.08	0.14	1.18
	20	Tərəvəz və meyvələrin emal məhsulları, ton	21 220.53	25 030.72	0.11	0.92
	22	Alkoqollu və alkoqolsuz içkilər və sirkə, min ABŞ dolları	-	14 629.32	0.07	0.54
	2523	Sement, hazır və ya klinker formasında, ton	624 142.88	23 670.23	0.11	0.87
	2716	Elektrik enerjisi, min kVt/saat	1 588 412.05	69 343.43	0.31	2.56
	28-38	Kimya sənayesi məhsulları, ton	744 064.56	245 433.17	1.11	9.05
		ondan:				
	3102	azot gübrəsi, ton	322 567.24	118 525.52	0.53	4.37
	39	Plastmassa və onlardan hazırlanan məmulatlar, ton	430 078.34	442 187.97	1.99	16.30
		ondan:				
	3901	polietilen, ilkin formalarda, ton	139 324.93	175 428.67	0.79	6.47
	390210	polipropilen, ilkin formalarda, ton	84 964.45	120 027.39	0.54	4.42
	390230	propilenin sopolimerləri, ilkin formalarda, ton	29 229.05	53 825.71	0.24	1.98
	5201-5203	Pambıq lifi, ton	126 997.96	210 919.04	0.95	7.77
	5204-5207	Pambıq iplik, ton	18 429.01	58 115.09	0.26	2.14
	72-73	Qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar, ton	147 712.14	116 236.29	0.52	4.28
	76	Alüminium və ondan hazırlanan məmulatlar, ton	67 354.77	188 529.24	0.85	6.95
		Digərləri	-	616 116.65	2.77	22.71

Əlavə 3-də göstərilmiş qeyri-neft məhsullarının ixracında əsas malların faizlə xüsusi çəkisi

Əlavə 3.1

Xam neftin ixrac olunduğu ölkələr *

(min ABŞ dolları)

XİF MN üzrə malın kodu	Malın adı	Ölkələr	Miqdar	Statistik dəyər
2709 00	Bitumlu süxurlardan alınmış xam neft və xam neft məhsulları, ton	Cəmi	27 116 060.62	13 218 936.05
		İtaliya	12 581 656.87	6 064 567.15
		İsrail	1 710 739.75	887 543.95
		Xorvatiya	1 530 609.18	751 238.16
		Almaniya	1 164 599.21	628 145.03
		Portuqaliya	1 160 910.38	587 003.87
		Hindistan	1 261 379.88	584 154.78
		İspaniya	1 270 845.01	552 660.70
		Tunis	1 006 956.38	506 120.71
		Ukrayna	848 991.01	373 411.61
		Böyük Britaniya	714 067.20	368 687.15
		Türkiyə	690 645.29	331 599.28
		Belarus	541 428.88	270 984.46
		Çexiya	479 515.16	261 458.20
		Kanada	416 119.36	214 757.33
		Avstriya	254 332.55	137 154.47
		Tailand	277 100.94	134 110.72
		Çin	277 516.67	102 592.36
		İndoneziya	173 504.81	87 124.86
		Rumniya	173 781.81	80 876.89
		Vyetnam	139 699.64	72 728.56
		Fransa	118 183.97	62 204.84
		İsveçrə	90 283.35	48 391.61
		Yunanıstan	89 320.00	48 262.58
		İrlandiya	87 840.90	41 737.54
		Avstraliya	54 975.82	20 884.24
		Rusiya	1 056.61	535.01

* - hesabat dövründə gömrük orqanlarında rəsmiləşdirilməsi başa çatdırılmış ixrac olunan xam neftin dəyərində dair məlumatlar nəzərə alınmışdır

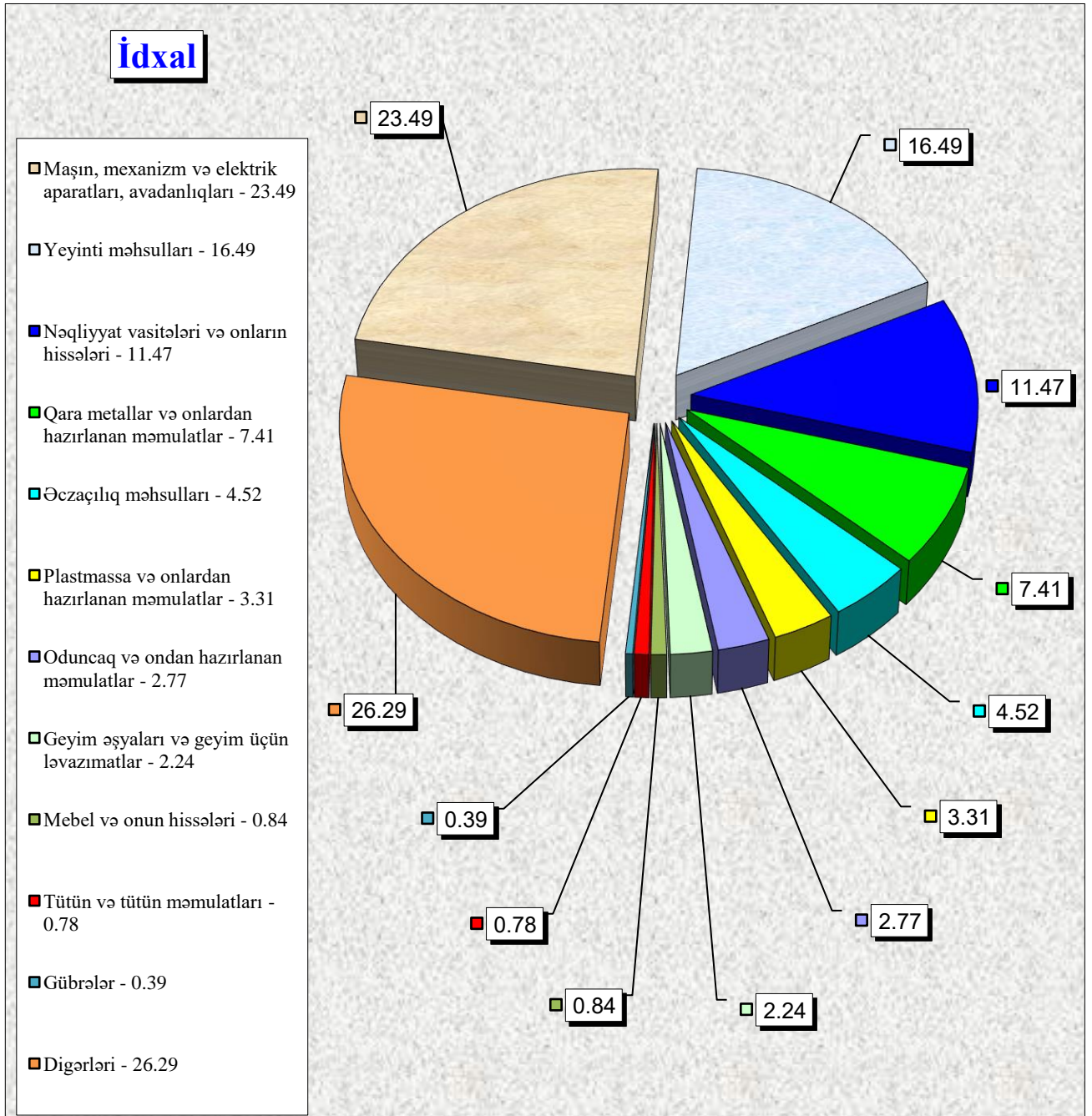
Əlavə 4

İdxalda əsas mallar

(min ABŞ dolları)

XİF MN üzrə malın kodu	Malın adı	2021-ci il		2021-ci ilin idxalına nisbətən %-lə
		Miqdar	Statistik dəyər	
	İdxal - cəmi	-	11 705 786.68	100.00
02-04, 07-11, 1201-1208, 15-22	Yeyinti məhsulları, min ABŞ dolları	-	1 929 891.57	16.49
	ondan:			
02	Ət, ton	41 038.68	70 560.43	0.60
0401-0402	Süd, ton	11 190.44	14 743.01	0.13
0405	Kərə yağı və süddən hazırlanmış digər yağlar, ton	15 034.36	78 856.09	0.67
07-08	Meyvə-tərəvəz, ton	402 732.36	223 396.14	1.91
0902	Çay, ton	13 965.25	61 858.20	0.53
1001	Buğda, ton	1 148 100.77	331 946.01	2.84
1003	Arpa, ton	15 699.98	3 871.07	0.03
1005	Qarğıdalı, ton	30 884.29	11 852.20	0.10
1006	Düyü, ton	46 765.53	33 922.92	0.29
15	Bitki və heyvan mənşəli piylər və yağlar, ton	155 607.64	221 847.83	1.90
24	Tütün və tütün məmulatları, min ABŞ dolları	-	90 909.21	0.78
30	Əczaçılıq məhsulları, ton	22 335.95	528 566.59	4.52
31	Gübrələr, ton	131 098.81	45 754.37	0.39
39	Plastmassa və onlardan hazırlanan məmulatlar, ton	184 829.25	387 950.54	3.31
44	Oduncaq və ondan hazırlanan məmulatlar, min ABŞ dolları	-	324 152.30	2.77
61-62	Geyim əşyaları və geyim üçün ləvazimatlar, min ABŞ dolları	-	261 899.34	2.24
72-73	Qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar, ton	568 634.44	867 930.24	7.41
84-85	Maşın, mexanizm, elektrik aparatları, avadanlıqlar və onların hissələri, min ABŞ dolları	-	2 749 104.24	23.49
86-89	Nəqliyyat vasitələri və onların hissələri, min ABŞ dolları	-	1 342 383.33	11.47
9401-9403	Mebel və onun hissələri, min ABŞ dolları	-	98 641.44	0.84
	Digərləri	-	3 078 603.49	26.29

Əlavə 4-də göstərilmiş idxal əməliyyatlarında əsas malların xüsusi çəkisi, faizlə

Ölkələr üzrə ixrac və idxal

Ölkələrin adı	İxrac		İdxal	
	Min ABŞ dolları ilə	Ümumi ixraca nisbətən %-lə	Min ABŞ dolları ilə	Ümumi idxala nisbətən %-lə
A	2	4	6	8
Cəmi	22 206 671.12	100.00	11 705 786.68	100.00
o cümlədən:				
MDB ölkələri üzrə cəmi	1 791 071.50	8.07	2 926 570.15	25.00
Belarus	295 502.27	1.33	128 987.01	1.10
Qazaxıstan	39 893.97	0.18	95 905.00	0.82
Qırğızıstan	6 023.13	0.03	2 995.04	0.03
Moldova	1 285.96	0.01	5 000.89	0.04
Özbəkistan	33 489.95	0.15	78 413.45	0.67
Rusiya	920 819.53	4.15	2 074 311.78	17.72
Tacikistan	7 331.41	0.03	185.24	0.00
Türkmənistan	34 275.96	0.15	70 747.58	0.60
Ukrayna	452 449.32	2.04	470 024.16	4.02
Avropa İttifaqı ölkələri üzrə cəmi	13 064 422.76	58.83	2 136 669.11	18.25
Almaniya	650 258.95	2.93	634 395.84	5.42
Avstriya	139 994.93	0.63	80 621.95	0.69
Belçika	33 156.47	0.15	58 343.17	0.50
Bolqarıstan	54 041.85	0.24	18 652.77	0.16
Çexiya	263 788.87	1.19	43 663.93	0.37
Danimarka	999.90	0.00	23 092.96	0.20
Estoniya	1 796.74	0.01	4 334.63	0.04
Finlandiya	376.67	0.00	25 500.44	0.22
Fransa	64 595.19	0.29	180 868.59	1.55
Xorvatiya	751 278.75	3.38	3 376.28	0.03
İrlandiya	41 755.98	0.19	20 111.05	0.17
İspaniya	564 436.23	2.54	81 379.26	0.70

A	2	4	6	8
İsveç	5 691.51	0.03	71 406.84	0.61
İtaliya	9 243 521.37	41.62	419 656.96	3.59
Kıpr	5 659.22	0.03	5 685.06	0.05
Latviya	9 878.76	0.04	17 308.92	0.15
Litva	13 904.06	0.06	28 124.32	0.24
Lüksemburq	26 901.99	0.12	3 438.79	0.03
Macarıstan	1 793.17	0.01	33 368.26	0.29
Malta	16 581.94	0.07	273.69	0.00
Niderland	39 690.32	0.18	87 732.35	0.75
Polşa	5 457.16	0.02	105 575.27	0.90
Portuqaliya	587 440.31	2.65	16 566.18	0.14
Rumıniya	120 591.52	0.54	94 944.01	0.81
Slovakiya	1 143.29	0.01	38 209.60	0.33
Sloveniya	4 271.66	0.02	19 692.92	0.17
Yunanıstan	415 415.95	1.87	20 345.04	0.17
Dıgər ölkələr üzrə cəmi	7 351 176.86	33.10	6 642 547.42	56.75
Albaniya	4 293.08	0.02	657.93	0.01
Amerika Birləşmiş Ştatları	75 147.26	0.34	442 411.44	3.78
Amerika Samoası	0.00	0.00	12.93	0.00
Andorra	0.00	0.00	1.89	0.00
Anqola	123.72	0.00	0.00	0.00
Argentina	11.80	0.00	49 643.84	0.42
Aruba	13.96	0.00	0.00	0.00
Avstraliya	21 309.68	0.10	29 959.25	0.26
Baham adaları	0.00	0.00	0.01	0.00
Banqladeş	290.22	0.00	11 273.68	0.10
Benin	159.89	0.00	0.00	0.00
Bermud adaları	31.76	0.00	0.00	0.00
Bəhreyn	5.78	0.00	772.69	0.01
Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri	14 042.29	0.06	36 381.59	0.31
Tanzaniya	0.00	0.00	1 032.36	0.01
Boliviya	0.00	0.00	18.10	0.00
Bosniya və Herseqovina	0.00	0.00	1 624.55	0.01
Böyük Britaniya	396 673.52	1.79	271 197.31	2.32

A	2	4	6	8
Braziliya	72 050.30	0.32	194 966.05	1.67
Bruney-Darüssalam	33.88	0.00	0.00	0.00
Burkina-Faso	0.00	0.00	0.12	0.00
Burundi	0.00	0.00	1.46	0.00
Butan	0.00	0.00	30.75	0.00
Cəbəli-Tariq	59 598.46	0.27	0.18	0.00
Cənubi Afrika Respublikası	0.79	0.00	5 590.45	0.05
Cənubi Sudan	0.00	0.00	54.61	0.00
Cibuti	17.52	0.00	0.00	0.00
Çad	0.00	0.00	4.19	0.00
Çili	0.26	0.00	4 599.78	0.04
Çin	141 148.55	0.64	1 639 492.64	14.01
Çinin xüs. inz. r-nu Honkonq	2 091.86	0.01	796.01	0.01
Çinin xüs. inz. r-nu Aomin (Makao)	0.00	0.00	1.54	0.00
Dominika	0.00	0.00	1.88	0.00
Dominikan Respublikası	0.00	0.00	104.94	0.00
Ekvador	18.95	0.00	41 158.72	0.35
Eritreya	0.00	0.00	11.73	0.00
Əfqanıstan	6 484.70	0.03	76.11	0.00
Əlcəzair	9.46	0.00	1 363.71	0.01
Farer adaları	0.00	0.00	145.36	0.00
Filippinlər	9.65	0.00	3 955.62	0.03
Gürcüstan	661 080.66	2.98	102 614.39	0.88
Haiti	0.00	0.00	5.69	0.00
Həbəşistan	40.81	0.00	278.48	0.00
Hindistan	594 430.92	2.68	144 671.95	1.24
Honduras	0.00	0.00	40.69	0.00
İndoneziya	87 318.61	0.39	54 717.68	0.47
İordaniya	621.36	0.00	2 802.22	0.02
İraq	23 083.14	0.10	359.34	0.00
İran İslam Respublikası	43 287.15	0.19	397 523.54	3.40
İslandiya	6.18	0.00	5 421.31	0.05
İsrail	898 096.98	4.04	30 305.78	0.26
İsveçrə	272 548.63	1.23	184 749.23	1.58

A	2	4	6	8
Fələstin	149.21	0.00	520.49	0.00
Kamboca	0.00	0.00	2 204.66	0.02
Kamerun	32.40	0.00	30.71	0.00
Kanada	221 406.37	1.00	12 002.75	0.10
Kayman adaları	19.32	0.00	133.23	0.00
Şimali Makedoniya Respublikası	326.86	0.00	765.88	0.01
Keniya	0.00	0.00	1 574.55	0.01
Kolumbiya	8.20	0.00	838.91	0.01
Konqo (Brazzavil)	0.00	0.00	5.26	0.00
Konqo (Kinşasa)	41.29	0.00	0.00	0.00
Koreya (KXDR)	0.00	0.00	20.73	0.00
Koreya Respublikası	83.81	0.00	227 573.62	1.94
Kosta-Rika	0.00	0.00	1 911.68	0.02
Kot-divuar	310.01	0.00	92.58	0.00
Kuba	19.79	0.00	123.50	0.00
Küveyt	288.35	0.00	81.82	0.00
Qabon	12.12	0.00	0.00	0.00
Qambiya	0.00	0.00	0.39	0.00
Qana	146.53	0.00	23.60	0.00
Qayana	99.47	0.00	0.00	0.00
Qəmər adaları	0.00	0.00	20.60	0.00
Qətər	1 490.43	0.01	147.48	0.00
Qrenlandiya	0.00	0.00	255.82	0.00
Quam (ABŞ)	0.00	0.00	0.03	0.00
Qvatemala	0.00	0.00	443.29	0.00
Laos (LXDR)	0.00	0.00	171.03	0.00
Lixtenşteyn	0.00	0.00	218.36	0.00
Livan	33 980.61	0.15	1 585.35	0.01
Liviya	27 879.36	0.13	0.00	0.00
Madaqaskar	0.00	0.00	383.36	0.00
Malavi	0.00	0.00	137.80	0.00
Malayziya	512.74	0.00	76 539.56	0.65
Maldiv adaları	68.59	0.00	0.00	0.00
Mali	0.00	0.00	0.03	0.00

A	2	4	6	8
Martinika	0.00	0.00	1.38	0.00
Mavriki	0.00	0.00	159.43	0.00
Mavritaniya	0.00	0.00	26.65	0.00
Meksika	467.31	0.00	64 421.51	0.55
Men adası	68.44	0.00	0.00	0.00
Mərakeş	12.04	0.00	4 452.74	0.04
Mərkəzi Afrika Respublikası	0.00	0.00	59.37	0.00
Misir	33 200.48	0.15	9 253.30	0.08
Monako	0.00	0.00	54.96	0.00
Monqolustan	158.51	0.00	15.18	0.00
Monteneqro	0.60	0.00	112.81	0.00
Mozambik	0.72	0.00	0.00	0.00
Myanma	143.89	0.00	1 956.88	0.02
Namibiya	0.00	0.00	5.42	0.00
Nauru	0.00	0.00	1.68	0.00
Nepal	0.00	0.00	55.38	0.00
Niger	0.00	0.00	13.65	0.00
Nigeriya	84.70	0.00	72.78	0.00
Nikaraqua	0.00	0.00	3.92	0.00
Niue (Yeni Zelanda)	0.00	0.00	2.87	0.00
Norveç	858.47	0.00	89 015.52	0.76
Oman	503.06	0.00	259.76	0.00
Pakistan	738.67	0.00	10 991.84	0.09
Palau	0.00	0.00	0.04	0.00
Panama	0.00	0.00	71.29	0.00
Paraqvay	0.00	0.00	587.91	0.01
Peru	0.00	0.00	2 840.95	0.02
Pitkern (Britaniya)	0.00	0.00	1.62	0.00
Puerto-Riko (ABŞ)	0.00	0.00	126.22	0.00
Ruanda	0.00	0.00	33.11	0.00
Salvador	0.00	0.00	17.66	0.00
San-Marino	144.67	0.00	318.32	0.00
Seneqal	393.75	0.00	0.19	0.00
Serbiya	1 189.86	0.01	8 043.08	0.07

A	2	4	6	8
Sejšel adaları	0.00	0.00	0.17	0.00
Səudiyyə Ərəbistanı	12 467.69	0.06	14 546.48	0.12
Sinqapur	824.70	0.00	18 248.31	0.16
Sen-Marten (Niderland)	0.00	0.00	0.01	0.00
Somali	17.52	0.00	0.22	0.00
Sudan	88.25	0.00	3.35	0.00
Surinam	0.00	0.00	0.05	0.00
Suriya Ərəb Respublikası	120.62	0.00	465.89	0.00
Svazilend	0.00	0.00	71.85	0.00
Syerra-Leone	120.62	0.00	166.78	0.00
Şimali Marian adaları (ABŞ)	0.00	0.00	0.26	0.00
Svalbard (Şpisbergen və Yan-Mayen)	0.00	0.00	0.07	0.00
Şri-Lanka	0.00	0.00	54 397.84	0.46
Tailand	134 160.65	0.60	56 281.94	0.48
Tayvan (Çinin əyaləti)	38.52	0.00	21 036.14	0.18
Tokelau (Yeni Zelanda)	0.00	0.00	13.97	0.00
Toqo	18 575.90	0.08	0.00	0.00
Trinidad və Tobaqo	160.00	0.00	21.01	0.00
Tunis	577 312.21	2.60	2 519.68	0.02
Türkiyə	2 818 136.00	12.69	1 843 709.29	15.75
Uqanda	0.00	0.00	1.70	0.00
Uruqvay	0.00	0.00	117.68	0.00
Vanuatu	0.00	0.00	5.05	0.00
Venesuela	0.00	0.00	17.82	0.00
Vollis və Futuna adaları (Fransa)	0.00	0.00	0.87	0.00
Vyetnam	73 055.00	0.33	112 700.72	0.96
Yamayka	0.00	0.00	37 357.90	0.32
Yaponiya	15 819.55	0.07	259 021.76	2.21
Yeni Zelanda	106.88	0.00	39 456.49	0.34
Yəmən	761.81	0.00	0.17	0.00
Zambiya	0.00	0.00	0.03	0.00
Zimbabve	0.00	0.00	765.72	0.01
Təyin olunmayıb	488.55	0.00	0.00	0.00

Əlavə 5.1

Ticarət dövriyyəsində əsas ölkələr

Ölkələrin adı	Min ABŞ dolları	Ümumi dövriyyəyə nisbətən %-lə
Cəmi	33 912 457.80	100.00
o cümlədən:		
İtaliya	9 663 178.34	28.49
Türkiyə	4 661 845.29	13.75
Rusiya	2 995 131.31	8.83
Çin	1 780 641.18	5.25
Almaniya	1 284 654.79	3.79
İsrail	928 402.76	2.74
Ukrayna	922 473.48	2.72
Gürcüstan	763 695.05	2.25
Xorvatiya	754 655.03	2.23
Hindistan	739 102.87	2.18
Böyük Britaniya	667 870.83	1.97
İspaniya	645 815.49	1.90
Portuqaliya	604 006.50	1.78
Tunis	579 831.89	1.71
Amerika Birləşmiş Ştatları	517 558.70	1.53
Digər ölkələr	6 403 594.28	18.88

İxracda əsas ölkələr

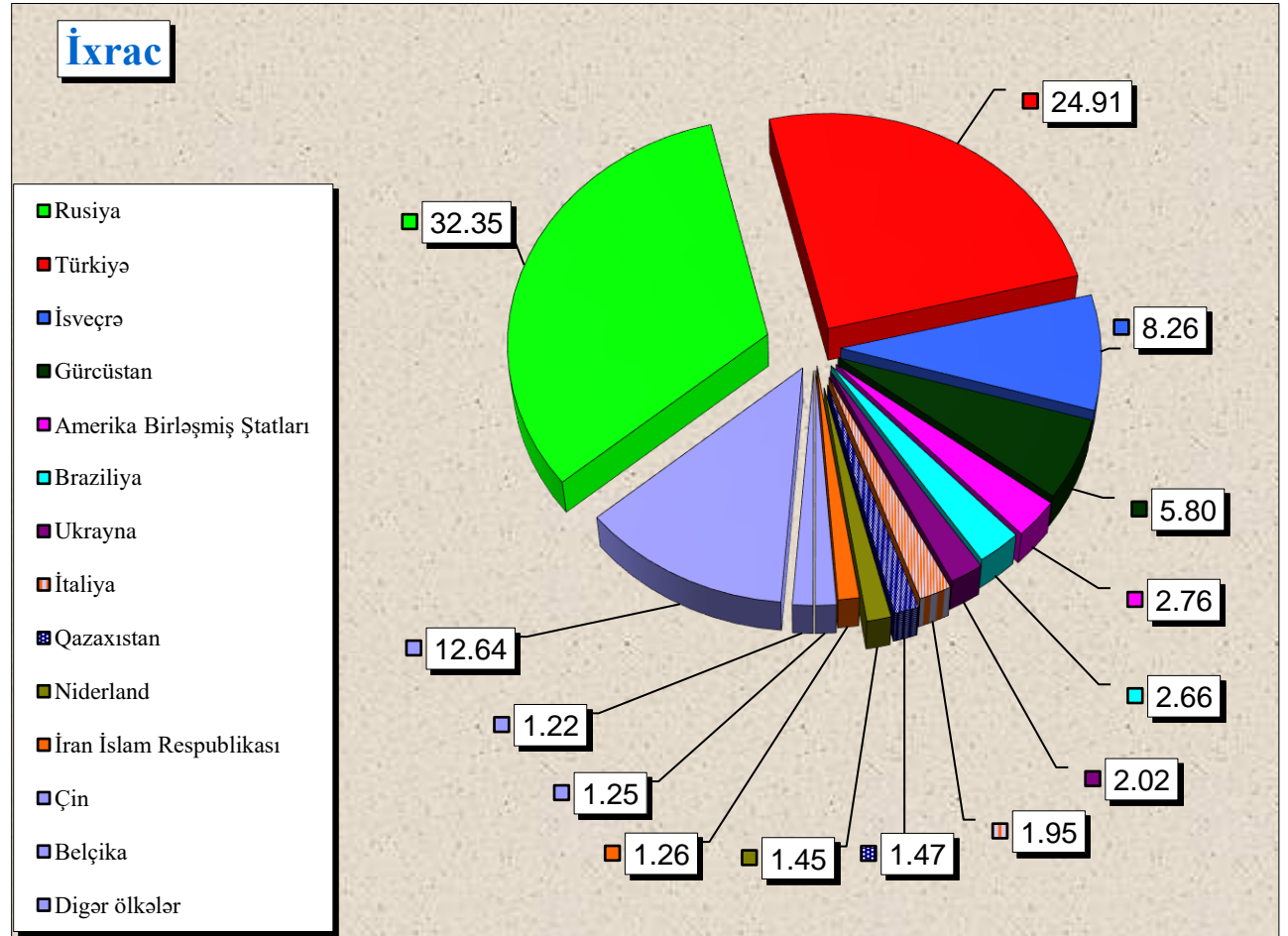
Ölkələrin adı	Min ABŞ dolları	Ümumi dövriyyəyə nisbətən %-lə
Cəmi	22 206 671.12	100.00
o cümlədən:		
İtaliya	9 243 521.37	41.62
Türkiyə	2 818 136.00	12.69
Rusiya	920 819.53	4.15
İsrail	898 096.98	4.04
Xorvatiya	751 278.75	3.38
Gürcüstan	661 080.66	2.98
Almaniya	650 258.95	2.93
Hindistan	594 430.92	2.68
Portuqaliya	587 440.31	2.65
Tunis	577 312.21	2.60
İspaniya	564 436.23	2.54
Ukrayna	452 449.32	2.04
Yunanıstan	415 415.95	1.87
Böyük Britaniya	396 673.52	1.79
Belarus	295 502.27	1.33
Digər ölkələr	2 379 818.13	10.71

İdxalda əsas ölkələr

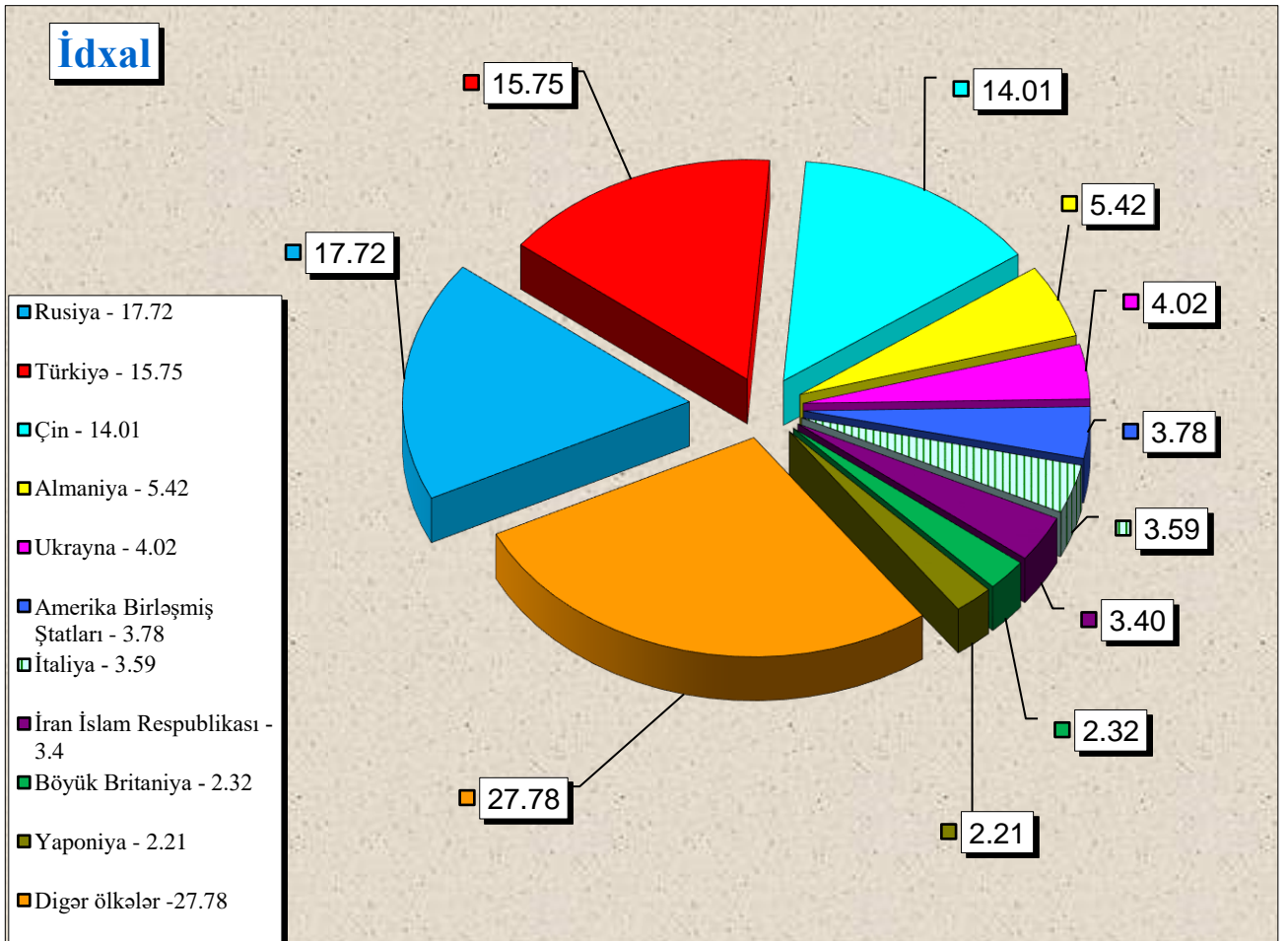
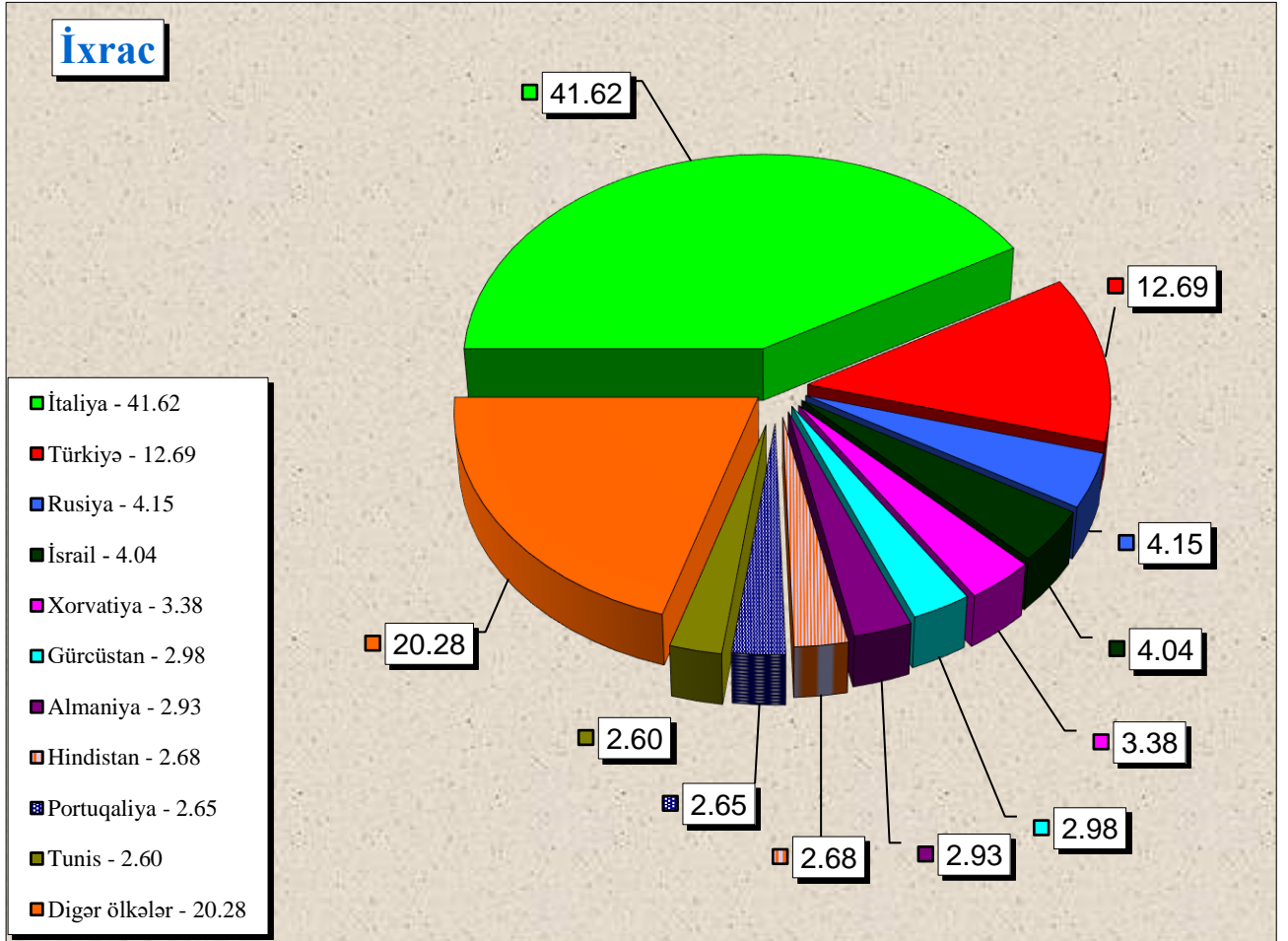
Ölkələrin adı	Min ABŞ dolları	Ümumi dövriyyəyə nisbətən %-lə
Cəmi	11 705 786.68	100.00
o cümlədən:		
Rusiya	2 074 311.78	17.72
Türkiyə	1 843 709.29	15.75
Çin	1 639 492.64	14.01
Almaniya	634 395.84	5.42
Ukrayna	470 024.16	4.02
Amerika Birləşmiş Ştatları	442 411.44	3.78
İtaliya	419 656.96	3.59
İran İslam Respublikası	397 523.54	3.40
Böyük Britaniya	271 197.31	2.32
Yaponiya	259 021.76	2.21
Koreya Respublikası	227 573.62	1.94
Braziliya	194 966.05	1.67
İsveçrə	184 749.23	1.58
Fransa	180 868.59	1.55
Hindistan	144 671.95	1.24
Digər ölkələr	2 321 212.53	19.80

Qeyri-neft məhsullarının ixrac olunduğu əsas ölkələr

Ölkələrin adı	İxracın həcmi, min ABŞ dolları ilə	Ümumi ixrac nisbətən, %-lə
Cəmi	2 713 393.96	100.00
o cümlədən:		
Rusiya	877 760.11	32.35
Türkiyə	675 854.01	24.91
İsveçrə	224 111.13	8.26
Gürcüstan	157 454.13	5.80
Amerika Birləşmiş Ştatları	74 862.57	2.76
Braziliya	72 050.30	2.66
Ukrayna	54 757.03	2.02
İtaliya	52 853.03	1.95
Qazaxıstan	39 755.74	1.47
Niderland	39 368.12	1.45
İran İslam Respublikası	34 215.24	1.26
Çin	33 933.16	1.25
Belçika	33 136.93	1.22
Digər ölkələr	343 282.49	12.64

Əlavə 5.1-də göstərilmiş ixrac və idxal əməliyyatlarında əsas ölkələrin faizlə xüsusi çəkisi

**İxrac və idxalda keçirilən yüklərin daşınma vasitələri üzrə
miqdarı (netto çəki ilə) və dəyəri**

N/v kodu	Daşınma vasitələri	İxrac		İdxal		Cəmi	
		Netto çəki (ton)	Statistik dəyər (min ABŞ dolları)	Netto çəki (ton)	Statistik dəyər (min ABŞ dolları)	Netto çəki (ton)	Statistik dəyər (min ABŞ dolları)
10	Dəniz nəqliyyatı vasitələri	295 251.54	148 345.88	497 913.96	567 985.16	793 165.50	716 331.04
20	Dəmiryolu nəqliyyatı vasitələri	3 202 634.72	1 168 853.27	3 881 173.65	2 027 556.62	7 083 808.38	3 196 409.89
30	Avtomobil nəqliyyatı vasitələri	1 850 100.79	1 702 301.83	2 888 476.50	7 595 634.45	4 738 577.29	9 297 936.28
40	Hava nəqliyyatı vasitələri	73 441.90	291 460.58	9 016.21	1 245 946.09	82 458.11	1 537 406.66
50	Poçt göndərişi	13.72	3 799.26	308.11	80 552.09	321.83	84 351.35
70	Stasionar nəqliyyat vasitələri	42 172 515.88	18 890 259.05	382 393.86	25 448.48	42 554 909.74	18 915 707.53
90	Özü hərəkət edən vasitələr	1 048.71	1 651.25	25 869.70	162 663.80	26 918.40	164 315.05
	Yekun:	47 595 007.26	22 206 671.12	7 685 151.99	11 705 786.68	55 280 159.25	33 912 457.80

Qısa metodoloji izahat

“Azərbaycan Respublikası xarici ticarətinin gömrük statistikasi”na Azərbaycan Respublikasının digər ölkələrlə xarici ticarət əlaqələrinə dair məlumatlar daxil edilmişdir. Verilən göstəricilər ixrac və idxal olunan malların ölkə sərhədindən keçirilən zaman xarici iqtisadi fəaliyyət iştirakçıları tərəfindən tərtib olunan gömrük bəyannamələri əsasında Dövlət Gömrük Komitəsinin Vahid Avtomatlaşdırılmış İdarəetmə Sistemindən (VAİS) alınmışdır.

Xarici ticarət əlaqələrinə dair aşağıdakı göstəricilər daxil edilmişdir:

- büdcə daxilolmaları haqqında məlumat;
- xarici iqtisadi fəaliyyət iştirakçıları haqqında məlumat;
- ticarət əməliyyatlarının həcmi haqqında məlumat;
- idxal-ixrac əməliyyatlarının həcmnin ölkə qrupları (Müstəqil Dövlətlər Birliyi, Avropa İttifaqı), ölkələr, mal qrupları (Xarici İqtisadi Fəaliyyətin Mal Nomenklaturasının 2 rəqəmli kodları üzrə), əsas mallar, mülkiyyət növləri, sövdələşmə xarakterləri, daşınma vasitələri üzrə bölgüsü;
- gömrük hüquqpozmalarına qarşı mübarizə haqqında məlumat;

İdxal-ixrac əməliyyatlarının həcmnin dəyəri ABŞ dolları ilə verilmişdir.

Göstəricilər “Azərbaycan Respublikası Xarici Ticarətinin Gömrük Statistikasının Metodologiyası”na əsasən hazırlanmışdır. Xarici ticarətin gömrük statistikasının aparılması üçün ilkin məlumatlar malların gömrük rəsmiləşdirilməsində təqdim olunan gömrük bəyannamələrində göstərilən məlumatlar sayılır.

Azərbaycan Respublikası xarici ticarətinin gömrük statistikasi ümumi ticarət uçot sistemi əsasında aparılır.

Azərbaycan Respublikasının idxalına aşağıdakı mallar daxil edilir:

- sərbəst dövriyyə üçün buraxılış gömrük proseduru altında yerləşdirilən mallar;
- təkrar idxal gömrük proseduru altında yerləşdirilən mallar;
- daxildə emal xüsusi gömrük proseduru altında yerləşdirilən mallar;
- xaricdə emal xüsusi gömrük prosedurunun müddəti başa çatdıqdan sonra gətirilən mallar;
- ölkə ərazisinə gətirilib gömrük anbarı və sərbəst zona xüsusi gömrük prosedurları altında yerləşdirilən mallar;
- son istifadə xüsusi gömrük proseduru altında yerləşdirilən mallar;
- ölkə ərazisinə gətirilib dövlətin xeyrinə imtina edilən mallar;

Azərbaycan Respublikasının ixracına aşağıdakı mallar daxil edilir:

- ixrac gömrük proseduruna müvafiq olaraq göndərilən mallar;
- təkrar ixrac gömrük proseduruna müvafiq olaraq göndərilən mallar;
- daxildə emal edildikdən sonra göndərilən mallar;
- xaricdə emal xüsusi gömrük proseduruna müvafiq olaraq göndərilən mallar;
- gömrük anbarı və sərbəst zona xüsusi gömrük prosedurları altında yerləşdirilməsi başa çatandan sonra göndərilən mallar;
- son istifadə xüsusi gömrük prosedurunun müddəti bitdikdən sonra göndərilən mallar.

Gömrük statistikasının ümumi ticarət uçot sistemində aşağıdakı mallar nəzərə alınmır:

- ölkə ərazisindən tranzit keçən mallar;
- müvəqqəti gətirilən (aparılan) mallar;
- müvəqqəti saxlanc xüsusi gömrük proseduru altında yerləşdirilən mallar;
- gömrük anbarı, sərbəst zonada yerləşdirilən və ölkənin gömrük ərazisindən aparılmaq üçün nəzərdə tutulan daxili mallar;
- ölkənin ərazisində məhv edilən xarici mallar;
- səfirlik, konsulluq, beynəlxalq təşkilatların yanındakı nümayəndəliklərin və ölkənin xaricdə yerləşən digər rəsmi nümayəndəliklərinin fəaliyyətinin təmin edilməsi üçün ölkənin gömrük ərazisindən aparılan mallar;

- xarici ölkələrin səfirlik, konsulluq və digər rəsmi nümayəndəliklərinin, beynəlxalq təşkilatların nümayəndəliklərinin fəaliyyətinin təmin edilməsi üçün ölkənin gömrük ərazisinə gətirilən mallar;
- xaricdə dislokasiya olunan hərbi hissələr üçün keçirilən mallar;
- xarici dövlətin ərazisindən keçməklə gömrük orqanları arasında daşınan daxili mallar;
- təbii fəlakət və digər fəvqəladə vəziyyətlərin nəticələrini aradan qaldırmaq, qəza-xilasetmə tədbirlərini həyata keçirmək, o cümlədən zərərçəkmişlərə paylamaq və onlara yardım etmək məqsədilə keçirilən və sonradan qaytarılması nəzərdə tutulan mallar.

Malların gömrük sərhədindən keçirilmə xüsusiyyətlərinə uyğun olaraq onların gömrük statistikasında nəzərə alınıb-alınmaması müəyyən edilir.

Aşağıdakı mallar gömrük statistikasına daxil edilir:

- qeyri-monetar qızıl, ödəmə vasitəsi kimi olmayan qiymətli metallar;
- tədavüldə olmayan banknotlar, qiymətli kağızlar və sikkələr;
- barter müqavilələri vasitəsilə sərhəddən keçirilən mallar;
- alqı-satqısı dövlət hesabları vasitəsi ilə həyata keçirilən mülki və hərbi təyinatlı mallar;
- humanitar və texniki yardım;
- hədiyyə və bəxşislər;
- hərbi təyinatlı mallar;
- konsiqnasiya müqavilələri üzrə keçirilən mallar;
- xarici investisiyalı müəssisələrin nizamnamə fondu kimi gətirdiyi və öz istehsalı olaraq apardığı mallar;
- məlumat və proqram təminatı vasitələri;
- geriye qaytarılan mallar;
- şirkətin və müəssisələrin öz filialları və ya bölmələri arasında apardığı əməliyyatlar nəticəsində sərhəddən keçirilən mallar;
- ölkə limanlarında xarici ölkəyə məxsus gəmilərdən boşaldılan və ya Azərbaycana məxsus gəmilərin açıq dənizdə digər ölkəyə məxsus gəmilərdən əldə etdiyi balıq və digər dəniz məhsulları, dənizin dibindən çıxarılan minerallar;
- bunker yanacağı, ballast, ərzaq ehtiyatı və digər materiallar aşağıdakı hallarda nəzərə alınır:
  - Azərbaycan Respublikasının ərazisində xarici ölkəyə məxsus dəniz və çay gəmiləri, uçan aparatlara satıldıqda;
  - Azərbaycan Respublikasının ərazisində ölkənin dəniz və çay gəmiləri, uçan aparatlarının xarici ölkəyə məxsus dəniz və çay gəmiləri, uçan aparatlarından alındıqda və ya ölkə limanlarında xarici ölkəyə məxsus dəniz və çay gəmiləri, uçan aparatlarından boşaldıqda;
- poçtla və ya kuryer xidməti ilə göndərilən mallar (əgər malın həcmi və ya dəyəri qanunla müəyyən olunmuş həddən çox olarsa);
- işləyən qeyri-rezidentlər də daxil olmaqla, bütün kateqoriyalardan olan şəxslərin qanunla müəyyən edilmiş statistik müşahidə həddi normasından artıq keçirdiyi mallar;
- emal üçün və ya emal edildikdən sonra (hazır məhsul) keçirilən mallar;
- rüsumsuz ticarət mağazalarına göndərilən daxili mallar;
- təbii fəlakət və digər fəvqəladə vəziyyətlərin nəticələrini aradan qaldırmaq, qəza-xilasetmə tədbirlərini həyata keçirmək, o cümlədən zərərçəkmişlərə paylamaq və onlara yardım etmək məqsədilə keçirilən və sonradan qaytarılması nəzərdə tutulmayan mallar.

Aşağıdakı mallar gömrük statistikasına daxil edilmir:

- miqdarı və ya dəyəri statistik müşahidə həddini aşmayan mallar;
- ölkə ərazisindən tranzit keçən və ya ölkə ərazisində yalnız boşaldılıb yüklənən mallar;
- müvəqqəti aparılan və ya gətirilən mallar;

- monetar qızıl, tədavüldə olan milli və xarici valyuta (numizmatika məqsədləri üçün istifadə edilənlərdən başqa), qiymətli kağızlar;
- mülkiyyət hüquqları rezidentdən qeyri-rezidentə sərhədi keçirilmədən verilən qeyri-maliyyə aktivləri;
- kommersiya əməliyyatları predmeti olmayan mallar:
  - fiziki şəxslər tərəfindən şəxsi istifadə üçün keçirilən, miqdarı və dəyəri qanunla müəyyən olunmuş həddən çox olmayan mallar;
    - abunəçilərə göndərilən qəzet və jurnallar, digər dövrü nəşrlər;
    - xarici dövlətlərin diplomatik və digər nümayəndəliklərinin (səfirlik, konsulluq, elmi təşkilatlar və ya hərbi bazalar), həmçinin ölkə ərazisində yerləşən beynəlxalq təşkilatların keçirdikləri mallar;
    - konkret müştərinin ehtiyacları üçün hazırlanmış proqram təminatı və ya identifikasiya oluna bilən istənilən tip orijinal əsər yazılmış məlumat daşıyıcıları;
  - beynəlxalq daşımaları həyata keçirən nəqliyyat vasitələri;
  - beynəlxalq daşımaları həyata keçirən nəqliyyat vasitələrinin normal istismarı üçün nəzərdə tutulan texniki təchizat vasitələri, yanacaq və digər mallar;
  - nəqliyyat vasitəsi sərnişinlərinin və heyət üzvlərinin istifadəsi üçün nəzərdə tutulan ərzaq ehtiyatı və digər mallar;
  - Azərbaycana məxsus və ya rezidentlər tərəfindən icarəyə götürülmüş gəmilər tərəfindən tutularaq və ya istehsal olunaraq ölkəyə gətirilən dəniz məhsulları;
  - ölkənin gömrük sərhədlərindən kənarında yerləşən Azərbaycana məxsus və ya rezidentlər tərəfindən icarəyə götürülən nəqliyyat vasitələri üçün aparılan yanacaq və sürtkü materialları;
  - texniki xidmət göstərməsi üçün sərhəddən keçirilən nəqliyyat vasitələri;
  - təmir olunmaq üçün sərhəddən keçirilən nəqliyyat vasitələri;
  - sərgi eksponatları;
  - idman yarışları, tamaşalar və analogi tədbirlər üçün keçirilən mallar;
  - girov əşyaları və öhdəliyi təmin edən digər vasitələr;
  - mal nümunələri;
  - rüsumsuz ticarət mağazalarına gətirilən xarici mallar;
  - sərhəddən keçirilən malların daşınması üçün qablaşdırma materialları;
  - əvvəllər hər hansı bir gömrük proseduru altında yerləşdirilərək gömrük statistikasına daxil edilən və sonradan ölkədən çıxarılmadan gömrük proseduru dəyişdirilən mallar.

Malların statistik dəyəri idxal və ya ixraca dair bağlanmış müqavilələrin qiymətləri əsasında, Mərkəzi Bankın gömrük bəyannaməsinin buraxıldığı günə müəyyən etdiyi məzənnə üzrə ABŞ dolları ilə müəyyən edilərək vahid qiymət bazisinə gətirilir.

İdxalın dəyərinin qiymətləndirilməsi malın gömrük bəyannaməsində göstərilmiş SİF baza qiymətlərinə gətirilmiş faktura (kontrakt) dəyəri üzrə aparılır. SİF- (dəyər, sığorta, fraxt)-malın satış şərtidir ki, buna görə malın qiymətinə onun dəyəri, malın sığorta edilməsi və nəqli üzrə xərclər daxil edilir.

İxracın dəyərinin qiymətləndirilməsi malların gömrük bəyannaməsində göstərilmiş FOB baza qiymətlərinə gətirilmiş faktura (kontrakt) dəyəri üzrə aparılır. FOB (bortda azad)-malın satılma şərtidir ki, buna görə malın qiymətinə onun dəyəri, malın çatdırılması və gəmi bortuna yüklənməsi üzrə xərclər daxil edilir.